

II

(Istatymo galios neturintys teisės aktai)

TARPTAUTINIAI SUSITARIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS

2012 m. gruodžio 6 d.

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, įsteigtoje Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Albanijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimu, dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo nuostatų priėmimo

(2012/773/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 79 straipsnio 2 dalies b punktą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Albanijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimo⁽¹⁾ (toliau – Susitarimas) 48 straipsnyje nustatyta, kad Stabilizacijos ir asociacijos taryba sprendimu turi priimti tame straipsnyje nustatytų principų įgyvendinimo nuostatas;
- (2) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, šios valstybės narės nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra joms privalomas ar taikomas;
- (3) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu bus laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo nuostatų priėmimo;

- (5) todėl Sąjungos pozicija Stabilizacijos ir asociacijos taryboje turėtų būti grindžiama pridėtu sprendimo projektu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, įsteigtoje Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Albanijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimu (toliau – Susitarimas), dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo nuostatų priėmimo, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu Stabilizacijos ir asociacijos tarybos sprendimo projektu.

Dėl neesminių to sprendimo projekto pakeitimų Sąjungos atstovai gali susitarti Stabilizacijos ir asociacijos taryboje nenu-matant, kad dėl jų turėtų būti priimamas tolesnis Tarybos spren-dimas.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2012 m. gruodžio 6 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė

S. CHARALAMBOUS

⁽¹⁾ OL L 107, 2009 4 28, p. 166.

PROJEKTAS

ES IR ALBANIJOS STABILIZACIJOS IR ASOCIACIJOS TARYBOS SPRENDIMAS Nr. .../...

... m. ... d.

dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo nuostatų priėmimo

STABILIZACIJOS IR ASOCIACIJOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Albanijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą⁽¹⁾, ypač į jo 48 straipsnį,

kadangi:

- (1) Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Albanijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimo (toliau – Susitarimas) 48 straipsnyje numatytas Albanijos ir valstybių narių socialinės apsaugos sistemų koordinavimas ir nustatyti tokio koordinavimo principai;
- (2) Susitarimo 48 straipsnyje nustatyta, kad Stabilizacijos ir asociacijos taryba turi priimti sprendimą, kuriuo būtų įgyvendinti tame straipsnyje nustatyti principai;
- (3) nediskriminavimo principo taikymo požiūriu šiuo sprendimu neturėtų būti suteikiama jokių papildomų teisių, susijusių su tam tikrais faktais ar įvykiais kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jei į tokius faktus ar įvykius neatsižvelgiama pagal pirmosios Susitariančiosios Šalies teisės aktus, išskyrus teisę eksportuoti tam tikras išmokas;
- (4) taikant šį sprendimą, Albanijos darbuotojai teisę į šeimos išmokas turėtų turėti tuo atveju, jei jų šeimos nariai teisėtai su jais gyvena toje valstybėje narėje, kurioje jie dirba. Kai jų šeimos nariai teisėtai gyvena kitoje valstybėje narėje, taikomas 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1231/2010, kuriuo išplečiamas Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 taikymas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tie reglamentai dar netaikomi tik dėl jų pilietybės⁽²⁾. Šiuo sprendimu neturėtų būti suteikta jokia teisė į šeimos išmokas darbuotojo šeimos nariams, kurie gyvena ne valstybėje narėje, o kitoje šalyje, pavyzdžiui, Albanijoje;
- (5) Reglamentu (ES) Nr. 1231/2010 išplėstas 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

(EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo⁽³⁾ ir 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką⁽⁴⁾, nuostatų taikymas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tos nuostatos dar netaikytos tik dėl jų pilietybės. Reglamente (ES) Nr. 1231/2010 jau numatytas draudimo laikotarpis, kuriuos Albanijos darbuotojai dirbo įvairiose valstybėse narėse, sumavimo principas, susijęs su teise gauti tam tikras išmokas, kaip nustatyta Susitarimo 48 straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje;

- (6) siekiant, kad koordinavimo taisyklės būtų lengviau taikyti, gali prireikti nustatyti specialias nuostatas, atitinkančias Albanijos teisės aktų specifiką;
- (7) siekiant užtikrinti, kad valstybių narių ir Albanijos socialinės apsaugos sistemų koordinavimas vyktų sklandžiai, būtina nustatyti konkrečias valstybių narių ir Albanijos, taip pat atitinkamo asmens ir kompetentingos valstybės įstaigos bendradarbiavimo nuostatas;
- (8) reikėtų priimti pereinamojo laikotarpio nuostatas, kad būtų apsaugoti asmenys, kuriems taikomas šis sprendimas, ir užtikrinama, kad jie neprarastų teisių sprendimui įsigaliojus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šiame sprendime:
  - a) Susitarimas – Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Albanijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimas;

⁽¹⁾ OL L 107, 2009 4 28, p. 166.⁽²⁾ OL L 344, 2010 12 29, p. 1.⁽³⁾ OL L 166, 2004 4 30, p. 1.⁽⁴⁾ OL L 284, 2009 10 30, p. 1.

- b) Reglamentas– Reglamentas (EB) Nr. 883/2004, taikytinas Europos Sąjungos valstybėse narėse; — nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokos,
- c) įgyvendinimo reglamentas– Reglamentas (EB) Nr. 987/2009; — invalidumo pensijos, susijusios su nelaimingais atsitikimais darbe ir profesinėmis ligomis,
- d) valstybė narė– Europos Sąjungos valstybė narė; kaip apibrėžta Reglamente, išskyrus specialias neįmokines pinigines išmokas, išvardytas Reglamento X priede;
- e) darbuotojas:
- i) valstybės narės teisės aktuose - asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta Reglamento 1 straipsnio a punkte;
- ii) Albanijos teisės aktuose - asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta šios šalies teisės aktuose;
- f) šeimos narys:
- i) valstybės narės teisės aktuose - šeimos narys, kaip apibrėžta Reglamento 1 straipsnio i punkte;
- ii) Albanijos teisės aktuose - šeimos narys, kaip apibrėžta šios šalies teisės aktuose;
- g) teisės aktai:
- i) valstybėse narėse – teisės aktai, kaip apibrėžta Reglamento 1 straipsnio l punkte, taikytini išmokoms, kurioms taikomas šis sprendimas;
- ii) Albanijoje – Albanijoje taikytini teisės aktai, susiję su išmokomis, kurioms taikomas šis sprendimas;
- h) išmokos:
- senatvės pensijos,
- maitintojo netekimo pensijos,
- nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokos,
- invalidumo pensijos, susijusios su nelaimingais atsitikimais darbe ir profesinėmis ligomis,
- išmokos šeimai;
- i) eksportuojamos išmokos:
- i) valstybėse narėse:
- senatvės pensijos,
- maitintojo netekimo pensijos,
2. Kiti šiame sprendime vartojami terminai reiškia tai, kas apibrėžta:
- a) valstybių narių atveju – Reglamente ir įgyvendinimo reglamente;
- b) Albanijos atveju – atitinkamuose Albanijoje taikomuose teisės aktuose.
- 2 straipsnis*
- Asmenys, kuriems taikomas šis sprendimas**
- Šis sprendimas taikomas:
- a) darbuotojams, kurie yra Albanijos piliečiai ir kurie yra arba buvo teisėtai įdarbinti valstybės narės teritorijoje ir kuriems yra ar buvo taikomi vienos ar kelių valstybių narių teisės aktai, ir jų išlaikytiniams, netekusiems maitintojo;
- b) a punkte nurodytų darbuotojų šeimos nariams, jei tie šeimos nariai teisėtai gyvena ar gyveno kartu su atitinkamu darbuotoju jo darbo toje valstybėje narėje laikotarpiu;
- c) darbuotojams, kurie yra valstybės narės piliečiai ir kurie yra arba buvo teisėtai įdarbinti Albanijos teritorijoje ir kuriems yra ar buvo taikomi Albanijos teisės aktai, ir jų išlaikytiniams, netekusiems maitintojo; ir
- d) c punkte nurodytų darbuotojų šeimos nariams, jei tie šeimos nariai teisėtai gyvena ar gyveno kartu su atitinkamu darbuotoju jo darbo Albanijoje laikotarpiu.
- 3 straipsnis*
- Vienodas požiūris**
1. Albanijos pilietybę turintys darbuotojai, teisėtai įdarbinti valstybėje narėje, taip pat teisėtai su jais gyvenantys jų šeimos nariai nediskriminuojami dėl pilietybės ir jiems taikoma tokia pati 1 straipsnio 1 dalies h punkte apibrėžtų išmokų tvarka, kaip ir valstybių narių, kuriose tie darbuotojai dirba, piliečiams.

2. Valstybės narės pilietybę turintys darbuotojai, teisėtai įdarbinti Albanijoje, taip pat teisėtai su jais gyvenantys jų šeimos nariai nediskriminuojami dėl pilietybės ir jiems taikoma tokia pati 1 straipsnio 1 dalies h punkte apibrėžtų išmokų tvarka, kaip ir Albanijos piliečiams.

II DALIS

VALSTYBIŲ NARIŲ IR ALBANIJOS SANTYKIAI

4 straipsnis

Gyvenamosios vietos sąlygos netaikymas

1. 1 straipsnio 1 dalies i punkte apibrėžtos eksportuojamos išmokos, į kurias teisę turi 2 straipsnio a ir c punktuose nurodyti asmenys, nėra mažinamos, keičiamos, laikinai sustabdomos, panaikinamos ar konfiskuojamos dėl to, kad jų gavėjas gyvena:

- i) Albanijos teritorijoje, kai išmokos skiriamos pagal valstybės narės teisės aktus, arba
- ii) valstybės narės teritorijoje, kai išmokos skiriamos pagal Albanijos teisės aktus.

2. Darbuotojo šeimos nariai, nurodyti 2 straipsnio b punkte, turi teisę gauti eksportuojamas išmokas, kaip apibrėžta 1 straipsnio 1 dalies i punkto i papunktyje, kaip darbuotojo, kuris yra atitinkamos valstybės narės pilietis, šeimos nariai, jeigu tie šeimos nariai gyvena Albanijos teritorijoje.

3. Darbuotojo šeimos nariai, nurodyti 2 straipsnio d punkte, turi teisę gauti eksportuojamas išmokas, kaip apibrėžta 1 straipsnio 1 dalies i punkto ii papunktyje, kaip darbuotojo, kuris yra Albanijos pilietis, šeimos nariai, jeigu tie šeimos nariai gyvena valstybės narės teritorijoje.

III DALIS

ĮVAIRIOS NUOSTATOS

5 straipsnis

Bendradarbiavimas

1. Valstybės narės ir Albanija teikia viena kitai visą informaciją apie savo teisės aktų pakeitimus, kurie gali daryti poveikį šio sprendimo įgyvendinimui.

2. Taikydamos šį sprendimą, valstybių narių ir Albanijos valdžios institucijos ir įstaigos vienos kitoms teikia savo

paslaugas ir veikia taip, kaip įgyvendindamos savo teisės aktus. Tų valdžios institucijų ir įstaigų teikiama administracinė pagalba paprastai yra nemokama. Tačiau valstybių narių ir Albanijos kompetentingos valdžios institucijos gali susitarti, kad tam tikros išlaidos būtų kompensuojamos.

3. Valstybių narių ir Albanijos valdžios institucijos ir įstaigos, vykdydamos šį sprendimą, gali tiesiogiai bendrauti tarpusavyje ir su atitinkamais asmenimis ar jų atstovais.

4. Įstaigos ir asmenys, kuriems taikomas šis sprendimas, privalo keistis informacija ir bendradarbiauti, kad būtų užtikrintas teisingas šio sprendimo įgyvendinimas.

5. Asmenys, kuriems taikomas šis sprendimas, kuo skubiau praneša kompetentingos valstybės narės ar Albanijos, jei ji yra kompetentinga valstybė, įstaigoms ir gyvenamosios vietos valstybės narės ar Albanijos, jei ji yra gyvenamosios vietos valstybė, įstaigoms apie bet kokius asmeninės ar šeimos padėties pasikeitimus, turinčius įtakos jų teisei į išmokas pagal šį sprendimą.

6. Dėl 5 dalyje nustatytos pareigos teikti informaciją nevykdymo gali būti taikomos nacionalinėje teisėje numatytos proporcingos priemonės. Tačiau tos priemonės turi būti lygiavertės priemonėms, kurios pagal nacionalinę teisę taikomos panašiomis aplinkybėmis, ir jos negali panaikinti arba pernelyg suvaržyti pareiškėjų galimybes praktiškai naudotis šiuo sprendimu jiems suteiktomis teisėmis.

7. Valstybės narės ir Albanija gali numatyti nacionalines nuostatas, pagal kurias nustatomos teisės į išmokas tikrinimo sąlygos, siekiant atsižvelgti į tai, kad išmokų gavėjai yra arba gyvena ne tos valstybės, kurioje yra už mokėjimą atsakinga įstaiga, teritorijoje. Tokios nuostatos turi būti proporcingos, nediskriminuojančios dėl pilietybės ir atitinkančios šiame sprendime nustatytus principus. Apie tokias nuostatas pranešama Stabilizacijos ir asociacijos tarybai.

6 straipsnis

Administraciniai patikrinimai ir sveikatos patikrinimai

1. Šis straipsnis taikomas 2 straipsnyje nurodytiems asmenims, gaunantiems eksportuojamas išmokas, kaip apibrėžta 1 straipsnio 1 dalies i punkte, taip pat įstaigoms, atsakingoms už šio sprendimo įgyvendinimą.

2. Jei išmokų gavėjas ar paraišką joms gauti pateikęs asmuo arba to asmens šeimos narys yra arba gyvena valstybės narės teritorijoje, o už mokėjimus atsakinga įstaiga yra Albanijoje, arba jei jis yra arba gyvena Albanijos teritorijoje, o už mokėjimus atsakinga įstaiga yra valstybėje narėje, sveikatos patikrinimą, kuris atliekamas už mokėjimus atsakingos įstaigos prašymu, atlieka išmokų gavėjo buvimo ar gyvenamosios vietos įstaiga pagal teisės aktuose, kuriuos taiko ta įstaiga, nustatytas procedūras.

Už mokėjimus atsakinga įstaiga buvimo ar gyvenamosios vietos įstaigai praneša, kokių specialiųjų reikalavimų prirėikus turi būti laikomasi ir kokie punktai turi būti įtraukti į sveikatos patikrinimą.

Buvimo arba gyvenamosios vietos įstaiga pateikia ataskaitą sveikatos patikrinimo paprašiusiai už mokėjimus atsakingai įstaigai.

Už mokėjimus atsakinga įstaiga pasilieka teisę reikalauti, kad išmokų gavėjo sveikatą patikrintų jos parinktas gydytojas ir kad tai būtų atlikta toje teritorijoje, kurioje išmokų gavėjas arba paraišką joms gauti pateikęs asmuo yra arba gyvena, arba toje šalyje, kurioje yra už mokėjimus atsakinga įstaiga. Tačiau išmokų gavėjo gali būti paprašyta sugrįžti į už mokėjimus atsakingos įstaigos valstybę, tik kai kelionė nekenkia jo sveikatai ir kai už mokėjimus atsakinga įstaiga apmoka kelionės ir apgyvendinimo išlaidas.

3. Jei išmokų gavėjas ar paraišką joms gauti pateikęs asmuo arba to asmens šeimos narys yra arba gyvena valstybės narės teritorijoje, o už mokėjimus atsakinga įstaiga yra Albanijoje, arba jei jis yra arba gyvena Albanijoje, o už mokėjimus atsakinga įstaiga yra valstybėje narėje, administracinį patikrinimą, kuris atliekamas už mokėjimus atsakingos įstaigos prašymu, atlieka išmokų gavėjo buvimo ar gyvenamosios vietos įstaiga.

Buvimo arba gyvenamosios vietos įstaiga pateikia ataskaitą administracinio patikrinimo prašiusiai už mokėjimą atsakingai įstaigai.

Už mokėjimus atsakinga įstaiga pasilieka teisę reikalauti, kad išmokų gavėjo padėtų patikrintų jos parinktas specialistas. Tačiau išmokų gavėjo gali būti paprašyta sugrįžti į už mokėjimus atsakingos įstaigos valstybę, tik kai kelionė nekenkia jo sveikatai ir kai už mokėjimus atsakinga įstaiga apmoka kelionės ir apgyvendinimo išlaidas.

4. Viena ar kelios valstybės narės ir Albanija, atitinkamai informavusios Stabilizacijos ir asociacijos tarybą, gali susitarti dėl kitų administracinių nuostatų.

5. Pritaikius šio sprendimo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyto nemokamos abipusės administracinės pagalbos principo išimtį, faktines išlaidas, susijusias su šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytais patikrinimais, įstaigai, kurios buvo paprašyta juos atlikti, sumoka paprašiusi juos atlikti už mokėjimus atsakinga įstaiga.

7 straipsnis

Susitarimo 126 straipsnio taikymas

Susitarimo 126 straipsnis taikomas tais atvejais, kai kuri nors Šalis mano, kad kita Šalis nevykdo 5 ir 6 straipsniuose nustatytų pareigų.

8 straipsnis

Specialios nuostatos dėl Albanijos teisės aktų taikymo

Prirėikus Stabilizacijos ir asociacijos taryba šio sprendimo II priede gali nustatyti specialias nuostatas dėl Albanijos teisės aktų taikymo.

9 straipsnis

Galiojančiuose dvišaliuose susitarimuose nustatytos administracinės procedūros

Galiojančiuose dvišaliuose valstybės narės ir Albanijos susitarimuose nustatytos administracinės procedūros gali būti toliau taikomos, jeigu tomis procedūromis nedaromas neigiamas poveikis atitinkamų asmenų teisėms ar pareigoms, kaip nustatyta šiame sprendime.

10 straipsnis

Šio sprendimo įgyvendinimo administracinę tvarką papildantys susitarimai

Viena ar kelios valstybės narės ir Albanija gali sudaryti susitarimus, skirtus šio sprendimo įgyvendinimo administracinei tvarkai papildyti, ypač sukčiavimo ir klaidų prevencijos bei kovos su sukčiavimu ir klaidomis atžvilgiu.

IV DALIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Laikotarpiu iki šio sprendimo įsigaliojimo dienos jokių teisių pagal jį neįgyjama.

2. Laikantis 1 dalies, teisė pagal šį sprendimą įgyjama, net jeigu ji susijusi su draudžiamuoju įvykiu, įvykusi iki šio sprendimo įsigaliojimo dienos.

3. Bet kuri išmoka, kuri nebuvo skirta arba kurios mokėjimas buvo sustabdytas motyvuojant atitinkamo asmens pilietybe arba gyvenamąją vietą, to asmens prašymu yra suteikiama arba jos mokėjimas atnaujinamas nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos, su sąlyga, kad dėl teisių, kurių pagrindu anksčiau buvo mokama išmoka, nereikia sumokėti vienkartinės išmokos.

4. Jeigu 3 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas per dvejus metus nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos, pagal šį sprendimą įgytos teisės įsigalioja nuo tos dienos, o atitinkamiems asmenims negali būti taikomos valstybės narės ar Albanijos teisės aktų nuostatos, pagal kurias teisės panaikinamos ar apribojamos.

5. Jeigu 3 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas pasibaigus 4 dalyje nurodytam dvejų metų laikotarpiui, teisės, kurios nebuvo panaikintos arba netekusios galios dėl senaties termino, įsigalioja nuo prašymo pateikimo dienos, nebent valstybės narės ar Albanijos teisės aktų nuostatos yra palankesnės.

12 straipsnis

Šio sprendimo priedai

1. Šio sprendimo priedai yra neatsiejama jo dalis.
2. Albanijos arba Europos Sąjungos prašymu priedai gali būti iš dalies keičiami Stabilizacijos ir asociacijos tarybos sprendimu.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta ...

Stabilizacijos ir asociacijos tarybos vardu
Pirmininkas

I PRIEDAS

ALBANIJOS SPECIALIŲ NEĮMOKINIŲ PINIGINIŲ IŠMOKŲ SĄRAŠAS

II PRIEDAS

SPECIALIOS NUOSTATOS DĖL ALBANIJOS TEISĖS AKTŲ TAIKYMO
